

עד שתכנס לחופה משום דעולא –

Until she enters into חופה; on account of עולא

OVERVIEW

The ארוסה in משנה פ"פ states that we allow twelve months for the ארוסה to prepare herself for the נישואין. At the end of this time¹ if the husband is not yet ready for the נישואין, the woman may eat at his expense (as if there was נישואין) and if he is a כהן she may even eat תרומה (at his expense). The משנה continues that this ruling (that she may eat תרומה by זמן הגעת זמן) is the משנה (הגעת זמן) (the original ruling); however a later בי"ד ruled (משנה אחרונה) that an ארוסה does not eat תרומה unless there was חופה (נישואין).

מדנקט עד שתכנס לחופה משמע דהיינו כמשנה אחרונה דפרק אף על פי (כתובות דף נז, א) -
Since שתכנס לחופה until תרומה mentions that she cannot eat תרומה until, this indicates that we are referring to the 'משנה' of פ"פ, which maintains -

שאינה אוכלת בהגעת זמן² עד שתכנס לחופה –
that an ארוסה does not eat תרומה when 'the time comes' but rather she eats no תרומה until שתכנס לחופה.

asks: תוספות

ותימה³ דבפרק אף על פי (שם) פליגי אמוראי במשנה ראשונה –
And this is astounding; for in פ"פ the אמוראים argue concerning the משנה ראשונה, which maintains -

שאינה אוכלת בתרומה עד שיגיע זמן אי משום דעולא או משום סימפון –
That an ארוסה does not eat תרומה עד שיגיע זמן, there is this dispute whether this ruling is because of the concern of עולא, or because of the concern of סימפון -

אפילו הכי במשנה אחרונה מודו כולהו דטעמא משום סימפון⁵ כדאיתא התם⁶ –

¹ This is referred to a זמן הגעת זמן.

² See 'Overview' (footnote # 1).

³ See 'Thinking it over # 1.

⁴ נז, ב.

⁵ Those that maintain that the reason of משנה ראשונה is because of עולא, agree that the משנה אחרונה is concerned for סימפון (even after זמן הגעת זמן where there is no concern of עולא [see footnote # 7]). Those who maintain that the reason of the משנה ראשונה is because of סימפון, distinguish between the משנה ראשונה which maintains that there is no חשש סימפון after זמן הגעת זמן since his relatives inspected her to be free from מומין; however the משנה אחרונה maintains that this בדיקה is insufficient until he is בודק her personally לחופה.

⁶ נח, א.

Nevertheless concerning the ruling of the משנה אחרונה (which maintains that she does not eat עד שתכנס לחופה), **all agree that the reason for this ruling is because of סימפון as is mentioned there -**

דקאמר התם [ובתרייתא] משום סימפון⁷ -

For the גמרא says there, 'and the last משנה is because of סימפון' (and not because of עולא) -

והכא קאמר משום דעולא דהיינו משום שמא ימזגו -

And here the גמרא states that the reason she does not eat עד שתכנס לחופה is because of עולא which means the concern that perhaps they will pour her a cup of תרומה wine in her father's house and she will offer it to her brothers and sisters who are prohibited from drinking תרומה. The question is why does the גמרא here say תרומה עד שתכנס ארוסה not eating עד שתכנס לחופה משום דעולא when the prohibition of an ארוסה is [only] because of סימפון!

answers: תוספות

ויש לומר עד שתכנס לחופה לאו דוקא אלא עד שיגיע זמן וכמשנה ראשונה -

And one can say; that the expression here 'עד שתכנס לחופה' is not that precise, but rather the גמרא means until the 'time comes', and this statement is in accordance with the משנה ראשונה, which maintains that the איסור is until הגעת זמן (not until לחופה), therefore it is appropriate to mention עולא.

הגעת זמן when it means תכנס לחופה the גמרא mentions why indeed תוספות explains

ולפי שבהגעת זמן רגילין לעשות חופה נקט חופה⁸ -

For since usually by הגעת זמן we make the חופה, therefore the גמרא mentions חופה.

offers an alternate answer: תוספות

והרב רבינו משה מנרבונה מפרש עד שתכנס לחופה הוי דוקא -

עד And הר"ם מנרבונה explained that the גמרא is precise in mentioning - שתכנס לחופה

⁷ The גמרא there explains that the חשש of עולא is only until הגעת זמן; however once הגיע זמן and the husband is obligated to feed her, then he places her in a separate place (away from her family) in order to minimize his food expenses (for she may give the food to her family).

⁸ According to this answer of תוספות the מחלוקת between ריב"ב and יוחנן בב"ב is in the משנה ראשונה before הגעת זמן (after הגעת זמן she is permitted to eat תרומה according to everyone). ריב"ב maintains the reason for not eating תרומה before הגעת זמן is because of סימפון, while יוחנן בב"ב maintains it is because of עולא. The practical difference between them as explained in the גמרא is in the cases of קבל (there is no סימפון but there is עולא) and מסר והלך (there is no עולא but there is סימפון). This all concerns only the משנה ראשונה. Now however in the משנה אחרונה there is no difference since all agree to סימפון and not to עולא. [There is no difficulty in the בינייהו discussing the משנה ראשונה, since their מחלוקת is according to the משנה ראשונה.]

דקסבר אי לאו דגזרו מעיקרא משום דעולא –

For ריב"ב (according to רבינא) maintains that if initially there would be no decree that an ארוסה should not eat תרומה because of the concern of עולא, then -

משום סימפון לא היו מתחילין לגזור ולאסור עד שתכנס לחופה⁹ –

The חכמים would not initiate a decree and forbid her from eating תרומה עד סימפון because of תוספות. explains why not - שתכנס לחופה

שהרי מומין לא שכיחי ורוב נשים אין בהם מום –

For blemishes that can annul the marriage are not common and most women do not have מומין; therefore there would never be a concern of סימפון that we should prohibit them from eating תרומה after איירוסין -

אלא מאחר שהתחילו לגזור משום דעולא –

However since they began to decree on account of עוֹלָא -

שגזרו בתחילה עד הגעת זמן משום שמא ימזגו –

Where they initially decreed that an ארוסה should not eat תרומה until הגעתה because of the concern of שמא ימזגו, then -

האריכו הגזירה משם ואילך עד החופה משום סימפון –

They extended the decree from הגעת זמן onwards until the חופה because of the concern of סימפון -

הואיל וכבר הוצרכו לגזור עד הגעת זמן משום דעולא –

since it was already necessary to decree until **בגעת זמן** because of **עוילא**.

ולכך תלה הטעם בדעולא שהוא עיקר הדבר –

And therefore the גמרא attributed the reason to עויל for that is the main issue, and סימפון is merely an extension.

וּגַם יֵשׁ סִפְרִים דְּגֵרְסֵי הַתֵּם¹⁰ עַד שֶׁתִּכְנַס לַחֹפֶה מִשּׁוּם דַּעוּלָא וּמִשּׁוּם סִימְפּוֹן -

And there are also texts here that read; she does not eat תרומה עד שתכנס - סימפון because of עולא and because of לחופה

ולפי זה ניחא¹¹

And according to the explanation of הר"ם¹² this reading is properly understood.¹³

⁹ This is according to the view (of ריב"ב) that the גזירה במשנה ראשונה (that she may not eat until זמן (הגעת זמן) was because of עולא.

¹⁰ The הגהות הב"ה amends this to read הכא.

¹¹ The הכנסה לחופה for סימפון and that of גזירה for עולא requires both concerns; that of

¹² However according to the first answer of תוספות there is only the concern of עולה according to ריב"ב.

¹³ According to the explanation of הרר"ם, the מחלוקת between ריב"ב and יוחנן בב"ב is (also) according to the מותרת she is קבל (and therefore by סימפון it is only because of איסור maintains the ריב"ב; משנה אחרונה where (קבל) she is even by סימפון and עולא because of ריב"ב and (לאכול בתרומה) before זמן אסורה לאכול בתרומה [They also disagree in the ראשונה, where ריב"ב maintains יוחנן בב"ב and עולא only].)

asks: תוספות

וקצת קשה דאמר בסמוך איכא בינייהו¹⁴ קבל¹⁵ מסר והלך –

And there is a slight difficulty; for later the גמרא states there is a difference between the concern of ריב"ב and the concern of ריב"ב in the cases of קבל and מסר והלך, and the difference –

במסר והלך¹⁶ למאן דאמר משום דעולא ליכא¹⁷ ומשום סימפון איכא –

In the case of מסר והלך is that according to the concern of עולא there is no concern, but there is a concern because of סימפון –

ולפירוש הרב רבינו משה קשה מאי קאמר –

However according to the explanation of הר"ר משה it is difficult to understand what the גמרא is saying –

הא כולו אית להו¹⁸ דעולא וההיא דסימפון כדפירשית¹⁹ –

For סימפון agrees to all the concerns of both עולא and סימפון as I have explained; so how can there be a difference?!

answers: תוספות

וצריך לומר דמאי בינייהו לאו לפי האמת שנוהג עכשיו דאז חיישין לסימפון –

And it is necessary to say that the question מאי בינייהו is not according to the custom as it is now, for now we are concerned for a סימפון (according to everyone) –

אלא לפי משנה ראשונה בא לפרש –

But rather the question of מאי בינייהו was according to the משנה ראשונה; the גמרא is coming to explain –

מה לנו אי הוי טעמא משום דעולא או משום סימפון:

What difference would there have been if the reason behind the ruling of the משנה ראשונה was on account of עולא or on account of סימפון.

¹⁴ The הר"ר מנרבוהה, according to the הר"ר, is seemingly according to the משנה אחרונה (for that is their מחלוקת); what the difference will be whether we maintain עולא or סימפון. However the הר"ר just concluded that according to ריב"ב in the משנה אחרונה the reason for not eating תרומה is because of both עולא and סימפון.

¹⁵ קבל means that the בעל accepted and agreed that any מומין that she may have will not invalidate the marriage. There is no concern of סימפון, but the concern of עולא remains.

¹⁶ See later in קבל ד"ה תוספות that מסר והלך is one case, where the father delivered his daughter to the שלוחי (עולא), and he accompanied them (so there is no concern of עולא).

¹⁷ There is no concern for she is no longer in her father's house.

¹⁸ The מהרש"א amends this to ליה. See also הגהות הב"ח.

¹⁹ In the case of מסר והלך according to ריב"ב she will be אסורה בתרומה because of סימפון and similarly according to ריב"ב, since he also agrees to סימפון (in the משנה אחרונה). However by קבל there will be a difference (even according to the משנה אחרונה). ריב"ב will maintain that by קבל she may eat (even before the הגיע זמן), since he was קבל there is no חשש סימפון; however ריב"ב will maintain that she is אסורה לאכול (before the הגיע זמן) since there is the concern of עולא.

SUMMARY

The phrase **עד שתכנס לחופה** is not exact, since the concern of **עולא** applies only until **הגעת זמן**. Alternately the concern of **עולא** is the basis for the prohibition of **עד שתכנס לחופה**; in which case **מאי בינייהו** is referring to **משנה ראשונה**.

THINKING IT OVER

1. Why did not **תוספות** ask his question on **רנב"י** who also states **אבל מה אעשה**?²⁰ just as **רבינא** says? **וכו' משום דעולא**

2. Are we required to assume that the **אמוראים** who argue the reason of the **מחלוקת** (whether it is **משום עולא** or **משום סימפון**) are reiterating the **מחלוקת** between **ריב"ב** and **יוחנן בב"ב**?²¹

3. It appears from the words of **ריב"ב** that **יוחנן בב"ב** is not concerned for **סימפון**. However according to the **הר"מ מנרבונה**, even **ריב"ב** is concerned for **סימפון** (for their argument is **אחרונה**)!²²

* * *

The first answer of **תוספות**:

משנה ראשונה argue only according to the **ר"י** and **ב"ב**:

משנה ראשונה	יוחנן בן בג בג	רבי יהודה בן בתירה
טעם	סימפון	עולא
קבל	מותר - תמיד	אסור קודם הגעת זמן
מסר והלך	אסור קודם הגעת זמן	מותר - תמיד

According to the **משנה אחרונה**, according to everyone there is only the reason of **סימפון**. Therefore **קבל** is always **מותר**; however **מסר והלך** is always **אסור**.

According to **הר"מ מנרבונה**, the argument is in the **משנה אחרונה** (also).

משנה ראשונה	יוחנן בן בג בג	רבי יהודה בן בתירה
טעם	סימפון	עולא
קבל	מותר - תמיד	אסור קודם הגעת זמן
מסר והלך	אסור קודם הגעת זמן	מותר - תמיד
משנה אחרונה	יוחנן בן בג בג	רבי יהודה בן בתירה
טעם	סימפון	עולא וסימפון
קבל	מותר - תמיד	אסור קודם הגעת זמן
מסר והלך	אסור - תמיד	אסור - תמיד

²⁰ See footnote # 59. אמ"ה

²¹ See מהרש"א

²² See מהרש"א and footnote # 84. אמ"ה